

Negatief advies van Gemeenschapsonderwijs (GO!) krijgt kritiek van specialisten, andere netten gaan minder ver

Leerlingen in een Lierse school studeren voor hun examens, in juni 2017. © THOMAS LEGRÈVE

'De klassenraad krijgt nu de moeilijke taak om op basis van onvolledige informatie belangrijke beslissingen te nemen'

DIRK VAN DAMME
ONDERWIJSEXPERT OESO

reert op basis van de evaluaties van een heel schooljaar en neemt een goed gemotiveerde beslissing."

De woorden van Verdyck waren nog geen uur oud, of het regende al reacties. Examens zijn en blijven immers een van de hoekstenen van het Vlaamse onderwijs en dus een teer punt. Scholen gebruiken ze vooral als oriënteringsmiddel om leerlingen over te laten gaan naar het volgende jaar. Ben je niet geslaagd voor de examens? Verander dan van richting.

"Maar eigenlijk moet een scherp onderscheid gemaakt worden tussen evaluaties voor leerling en leraar om het leerproces bij te sturen, zonder consequenties, en evaluaties met consequenties", zegt onderwijsexpert Dirk Van Damme, senior counselor bij de OESO. "De veelgebruikte 'permanente evaluatie' in Vlaamse scholen is vaak een mengeling van beide vormen. Die nu gaan gebruiken om eindoordeelen over leerlingen te vellen, is oneigenlijk gebruik. De klassenraad krijgt nu een moeilijke taak om op basis van onvolledige informatie toch belangrijke beslissingen voor de toekomst van een leerling te nemen. Zo riskeert die beslissing een hoge mate van subjectiviteit te krijgen en kunnen vooroordelen over leerlingen een belangrijke rol te spelen."

De gevoeligheid rond examens zorgde voor twee reacties. Langs de ene kant de klassieke kijk op examens, zoals in de reactie van Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) die niet gewonnen is door het advies van het GO!. "Een of andere vorm van evaluatie kan zinvol zijn om leerlingen te blijven boeien", zegt hij. "Maar ook omdat het kan helpen om eventuele leerachterstand te detecteren, zodat je er iets aan kan doen." Dat is ook het argument van zijn partijgenoot Koen Daniëls, die vooral vreest dat ouders en leerlingen hier de verkeerde boodschap uit zullen onthouden, "namelijk dat er geen examens zijn, niemand gedelibereerd wordt en iedereen geslaagd is." Ook cognitief psycholoog en onderwijsexpert Wouter Duyck pleit in een opiniestuk in deze krant voor examens aan het einde van het jaar. "Je mag het jammer vinden, maar het grootste deel van de leerinspanning verloopt nu nog altijd omdat er een examen aankomt", zegt hij.

"Maar dat klopt niet", zegt Piet Van Avermaet, directeur van het Steunpunt Leren en Diversiteit (UGent), die wel gewonnen is voor het voorstel van het GO!. "Eindexamens zorgen in de huidige situatie niet voor motivatie, maar juist voor stress." Al ziet hij nog een ander probleem. "We weten ondertussen dat kinderen allemaal een ander leertraject doorlopen tijdens de *preteaching*. Daarom zou een examen, dat sowieso al een momentopname is, nu zeker geen faire manier zijn om te evalueren." Volgens Van Avermaet zijn leerkrachten professioneel genoeg en beschikken ze nu sowieso al over veel informatie om leerlingen te evalueren en delibereren.

DM. MENINGEN 23
Wouter Duyck: 'Scholen denken het best twee keer na'

Hebben examens dit schooljaar nog zin?

Het Gemeenschapsonderwijs (GO!) adviseert zijn scholen om geen examens te organiseren aan het einde van het schooljaar. Maar lang niet iedereen is voor dat idee gewonnen.

PIETER GORDTS EN STAVROS KELEPOURIS

"Nu examens organiseren voor leerstof die leerlingen grotendeels zelfstandig en in uitzonderlijke omstandigheden moeten verwerken, erg fair is dat niet." Dat zegt Raymonda Verdyck, afgevaardigd bestuurder van het GO!. Ze adviseert haar scholen om in geen enkel leerjaar examens te organiseren in juni.

Maar geen examens betekent ook niet dat iedereen zomaar geslaagd is. Het GO! vraagt zijn scholen om die beslissing te nemen op basis van permanente evaluatie, aan de hand van taken en tussentijdse toetsen. Voor leerlingen met een A-attest -

die dus mogen overgaan naar het volgende jaar - is het klaar en duidelijk. Maar wat als de klassenraad twijfelt, of als een leerling bijvoorbeeld slechte examens had en zich nu wilde herpakken? "We moeten ook op dit vlak fair zijn en deze leerlingen de kans geven om de zomervakantie te benutten om bij te werken", zegt Verdyck. "Leerlingen verdienen een tweede kans." Hoe die tweede kans er dan juist zal uitzien, is nog lang niet duidelijk en zal elke school zelf moeten bepalen.

De richtlijn kwam er na overleg met alle scholengroepen, al staat het elke school vrij te kiezen wat ze doet. "Wij examineren sowieso Nederlands en wiskunde, en dan de richtings specifieke vakken", zegt Karin Heremans van het Koninklijk Atheneum in Antwerpen. "We willen sowieso iedere leerling een keer laten terugkomen, om te zien of de leerplandoelen bereikt zijn. Dat is de essentie."

Haar collega van het Technisch Instituut uit Halle, Maggy Van Keerberghen, is het idee wel ge-

negen. "In plaats van absoluut examens te organiseren, willen we met de leerlingen van de even jaren bekijken wat hun plannen zijn voor volgend jaar. Afhankelijk daarvan kunnen we een A-attest geven, als we weten dat ze de nodige competenties hebben verworven, ofwel de beslissing uitstellen tot in de zomer."

De andere twee grote koepels gaan alvast niet zo ver als het GO!. Zij laten scholen zelf beslissen. Voor het katholiek onderwijs blijven examens mogelijk en vertrouwt men op de autonomie van de klassenraad, zegt topman Lieven Boeve. "Als de klassenraad oordeelt dat ze te weinig informatie heeft om een leerling te evalueren, kan er in augustus een bijkomende proef georganiseerd worden. Maar dat was voordien ook al het geval." "Onze secundaire scholen met vooral tso- en bso-richtingen werken al veel met permanente evaluatie", zegt Patriek Delbaere van het Stedelijk en Gemeentelijk Onderwijs (OVSG). "De klassenraad delibe-

Ruzie om asielcentrum Koksijde

Burgemeester Marc Vanden Bussche (LB) van Koksijde ligt in conflict met Fedasil. 'Er is een uitbraak van het coronavirus in het asielcentrum, de scholen willen niet dat die kinderen terugkomen.' Fedasil nuanceert.

Het heeft nooit goed geboterd tussen Koksijds burgemeester Marc Vanden Bussche en Fedasil, dat op de luchtmachtbasis in Koksijde een open asielcentrum beheert waar een paar honderd asielzoekers leven. Hij legde al een volledige lockdown op, startte een juridische procedure tegen Fedasil maar trok die daarna weer in en moest

ook noodgedwongen de lockdown opheffen. Hij schreef een streng burgemeestersbesluit uit.

"En dat leeft Fedasil niet na", foert Vanden Bussche. "Momenteel zitten er vijf mensen in quarantaine in de geplaatste containers in het asielcentrum, van wie zeker één iemand al positief heeft getest. Iedereen testen kan blijkbaar niet en dat is onbegrijpelijk. Daarenboven hebben een paar tientallen asielzoekers het centrum verlaten. Ze kregen van Fedasil maaltijdcheques. Die mensen mogen dan bij familie of vrienden gaan wonen. Zo'n manier van werken kan niet. Hoe weten we

Volgens burgemeester Marc Vanden Bussche willen de scholen niet dat de kinderen uit het centrum terugkeren. © GUS

zeker dat die kinderen niet besmet zijn gezien er in het centrum een uitbraak van het coronavirus is? Ik heb overlegd met de schooldirecties en zij zien de komst van de kinderen van de asielzoekers onder die omstandigheden niet zitten."

"We geven onze bewoners de kans om op vrijwillige basis het centrum te verlaten op voorwaarde dat ze een vaste verblijfplaats hebben bij vrienden of familie en dat zij ons hun adres bezorgen", bevestigt Mieke Candaele, woordvoester bij Fedasil. Over het aantal besmettingen in Koksijde wil Candaele niets kwijt. "Wij geven die informatie aan Sciensano." (GUS)

'Virus kan ook cellen in darmwand infecteren'

Het coronavirus kan behalve de longen ook rechtstreeks de cellen van de darmwand infecteren en zich daar vermenigvuldigen. Dat schrijven onderzoekers van onder meer de Universiteit Maastricht, het Hubrecht Institute in Utrecht en Erasmus MC Universitair Medisch Centrum Rotterdam in het wetenschappelijk blad *Science*.

De onderzoekers baseren zich op een studie die ze met behulp van menselijke mini-darmen hebben uitgevoerd. Ze hebben die darmpjes in het laboratorium gekweekt en daarna met het virus besmet. Volgens de onderzoekers verklaren de resultaten van het onderzoek waarom een

derde van de coronapatiënten maag-darmklachten zoals diarree krijgt.

De wetenschappers hopen dat door hun onderzoek snel nieuwe medicijnen kunnen worden gevonden voor patiënten die ziek zijn geworden door Covid-19. Volgens de Maastrichtse hoogleraar Peter Peters kunnen in het lab gekweekte menselijke mini-orgaantjes die met het virus zijn besmet, worden blootgesteld aan een groot aantal verschillende geneesmiddelen. De onderzoekers gaan na met welke middelen of een combinatie hiervan de gevolgen van de virusinfectie effectief kunnen worden bestreden. (DM)